

PLW.035.1/2025

26.02.2025
372

Jędrzejów dn. 24.02.2025r.

RADA POWIATU
w Jędrzejowie

Informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie o stanie bezpieczeństwa sanitarno – weterynaryjnego na terenie powiatu jędrzejowskiego za rok 2024

Do zadań Powiatowego Lekarza Weterynarii, zgodnie z zapisem art. 3 *Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r o Inspekcji Weterynaryjnej* (Dz.U. 2024.12.tj) należy ochrona zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwo produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym zapobieganie wystąpieniu, wykrywanie i likwidowanie ognisk tych chorób, chorób zwierząt, które mogą być przenoszone na człowieka ze zwierzęcia lub przez produkty pochodzenia zwierzęcego, zwanych dalej "zoonozami", lub biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących te choroby;
- monitorowanie zakażeń zwierząt;
- badanie zwierząt rzeźnych i produktów pochodzenia zwierzęcego;
- przeprowadzanie kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu;
- sprawowanie nadzoru nad:
 - bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,
 - wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz,
 - zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego,
 - obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi, wyrobami medycznymi przeznaczonymi dla zwierząt oraz warunkami ich wytwarzania,
 - wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych
 - przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
 - przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
 - przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie;
- prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt;

- prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej (TRACES, RASFF).

Zadania Inspekcji Weterynaryjnej wyżej określone wykonuje Powiatowy Lekarz Weterynarii Teresa Cichoń jako kierownik Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej w Jędrzejowie wraz z pracownikami Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Jędrzejowie oraz urzędowymi lekarzami weterynarii -lekarzami weterynarii prywatnej praktyki wykonującymi zadania z wyznaczenia.

Skład osobowy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Jędrzejowie to:

1. Z – ca Powiatowego Lekarza Weterynarii - lek wet. Paweł Soboń
2. St. Inspektor wet. do spraw zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – lek. wet. Piotr Baliński.
3. St. Inspektor wet. do spraw zwalczania chorób zakaźnych - lek wet. Anna Kanios
4. St. Inspektor wet. do spraw ochrony zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt lek wet. Karolina Ostrowska
5. St. Inspektor wet. do spraw ochrony zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt lek wet. Przemysław Zakrzewski
6. St. inspektor wet. do spraw IRZ, wymogów wzajemnej zgodności – mgr Agnieszka Skrzypczyk
7. St. kontroler weterynaryjny Grzegorz Łysek
8. Kontroler weterynaryjny Ewa Zakrzewska
9. Kontroler weterynaryjny Elżbieta Lato
10. Kontroler weterynaryjny Edyta Curyło
11. Główny Księgowy – mgr Ilona Krzyżyk
12. Starszy specjalista – Anna Baran
13. St. księgowy – mgr Monika Rączkiewicz
14. St. referent – Edyta Chabior
15. Konserwator – Andrzej Łukasik

Zgodnie z art. 16 ustawy z 29 stycznia 2004 o Inspekcji Weterynaryjnej do wykonywania niektórych zadań Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jędrzejowie wyznaczył na czas określony, czyli od 01.01.2024 do 31.12.2024 piętnastu urzędowych lekarzy weterynarii prowadzących wolną praktykę weterynaryjną jako działalność gospodarczą na terenie powiatu do:

- a) ochronnych szczepień i badań rozpoznawczych (tj. monitoring bydła w kierunku gruźlicy, białaczki, brucelozy, monitoring choroby Aujeszkego)
- b) sprawowania nadzoru nad miejscami gromadzenia, skupu lub sprzedaży zwierząt, targowiskami oraz wystawami, pokazami lub konkursami zwierząt,
- c) badania zwierząt umieszczanych na rynku, przeznaczonych do wywozu oraz wystawiania świadectw zdrowia
- d) sprawowania nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych, w tym badania przedubojowego i poubojowego, oceny mięsa i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt w trakcie uboju,
- e) badania mięsa zwierząt łownych,

- f) sprawowania nadzoru nad rozbiorem, przetwórstwem lub przechowywaniem mięsa i wystawiania wymaganych świadectw zdrowia
- g) przeprowadzanie urzędowych kontroli w związku z zwalczaniem chorób zakaźnych -kontrola bioasekuracji gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną

Wyznaczenie do wykonania w/w czynności nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii określającej rodzaj i zakres czynności przekazanych do wykonania, oraz po zawarciu przez powiatowego lekarza weterynarii umowy określającej w szczególności sposób, zakres i miejsce wykonywania tych czynności, wysokość wynagrodzenia za ich wykonanie oraz termin płatności. Wykonywanie w/w czynności ma formę umowy zlecenia.

Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w roku 2024 r. na terenie powiatu jędrzejowskiego

Inspekcja Weterynaryjna realizuje krajowe programy zwalczania chorób zakaźnych zwierząt wydane na podstawie art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 15 marca 2023 w sprawie wprowadzania i programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego (Dz.U. 2023, poz. 594) na lata 2023-2024 kontynuowany był monitoring tej choroby gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną w powiecie jędrzejowskim.

Na mocy Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2023/1071 z 1 czerwca 2023 r. zmieniającego niektóre załączniki do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/620 w odniesieniu do zatwierdzania lub cofnięcia statusu wolnego od choroby dla niektórych państw członkowskich lub ich stref lub kompartmentów w odniesieniu do niektórych chorób umieszczonych w wykazie i zatwierdzania programów likwidacji niektórych chorób umieszczonych w wykazie „ Polska została uznana za kraj o statusie obszaru wolnego od zakażenia wirusem choroby Aujeszkiego (ADV).

Zadaniem priorytetowym od wielu lat Inspekcji Weterynaryjnej są działania profilaktyczne mające na celu zabezpieczenie powiatu przed afrykańskim pomorem świń. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jędrzejowie powyższe działania realizuje w oparciu o obowiązujące przepisy tj.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 kwietnia 2024r. w sprawie wprowadzenia w 2024 r na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” , oraz Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 10 sierpnia 2021w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (DZ. U. 2021 poz. 1485).

Opis poszczególnych działań w ramach pracy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Jędrzejowie.

Krajowe monitoringi zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa epizootycznego w roku 2024 w powiecie jędrzejowskim kontynuowano badania monitoringowe zakażeń zwierząt, podczas

których pobrano próbki do badań diagnostycznych oraz przeprowadzono badania kontrolne w kierunkach:

1. Bruceloza owiec i kóz – badanie przeprowadzono w 5 stadach, pobrano 32 próbki – 0 przypadków dodatnich,
 2. Choroba niebieskiego języka u bydła – badanie przeprowadzono w 2 stadach pobrano 12 próbek– 0 przypadków dodatnich,
 3. Choroba niebieskiego języka owiec – badanie przeprowadzono w 2 stadach pobrano 2 próbki – 0 przypadków dodatnich,
 4. Klasyczny pomór świń przeprowadzono 15 badań w 15 gospodarstwach- 0 przypadków dodatnich
 5. Choroba pęcherzykowa świń –przeprowadzono badanie w 10 gospodarstwach, pobrano 10 próbek – 0 przypadków dodatnich,
 6. Pryszczycza bydła –przeprowadzono badanie w 10 gospodarstwach, pobrano 10 próbek – 0 przypadków dodatnich
 7. Klasyczny pomór dzików zbadano 32 próbek - 0 przypadków dodatnich
 8. IBR/IPV bydła – badanie przeprowadzono w 4 stadach pobrano 14 próbek- 0 przypadków dodatnich,
 9. Gorączka Q owce kozy- badanie przeprowadzono w 2 stadach, pobrano 14 próbki - 0 przypadków dodatnich,
 10. Bruceloza bydła – przeprowadzono badanie 150 stadach pobrano 1869 próbek - 0 przypadków dodatnich,
 11. Enzootyczna białaczka bydła przeprowadzono badanie 150 stadach pobrano 1869 - 0 przypadków dodatnich
 12. Gruźlica bydła przeprowadzono badanie w 227 stadach pobrano 4132 próbek -0 przypadków dodatnich,
 13. Choroba Aujeszkego – badanie przeprowadzono w 500 stadach trzody chlewnej, pobrano 4112 próbek do badań- wszystkie z wynikiem ujemnym.
 14. Wścieklizna–przeprowadzono badania monitoringowe 47 lisów wolnożyjących w kierunku wścieklizny (lisy odstrzelone przez myśliwych). Wszystkie badania dały wynik ujemny.
- Badaniom w ramach monitoringu biernego (zwierzęta padłe)w kierunku wścieklizny poddano 8 lisów, 1 sarna , 2 psy , 1 kot. Zaszczepiono przeciwko wściekliznie w powiecie jędrzejowskim 10703 psy, 241 kotów i 1 konia. Obserwacji po pokąsaniu przez zwierzę przeprowadzono w 2024 r 31 zwierząt (27 psów, 4 koty). Wszystkie obserwacje z wynikiem ujemnym.

Sytuacja epidemiologiczna dotycząca wścieklizny zwierząt, która stanowi jedną z najniebezpieczniejszych chorób zakaźnych zwierząt, na terenie kraju jest w dalszym niezadowalająca. W roku 2024 stwierdzono w Polsce łącznie 43 ogniska wścieklizny u zwierząt, 8 ognisk wystąpiło w województwie podkarpackim (6 lisów, 1 kot, 1 krowa) , natomiast 35 w województwie lubelskim (24 lisy, 3 koty, 2 szopy, 2 psy, 2 krowy, 1 sarna, 1 kuna) . Jednakże w 2024 nie stwierdzono wścieklizny zarówno na terenie powiatu jędrzejowskiego jak i w całym województwie świętokrzyskim.

W związku z powyższym przeprowadzona jest na szeroką skalę akcja informacyjna w ramach przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wścieklizny poprzez m.in. komunikaty Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, plakaty informacyjne umieszczane na stronach internetowych urzędów, na tablicach ogłoszeniowych w miejscowościach powiatu jędrzejowskiego.

W roku 2024 na terenie całego województwa świętokrzyskiego przeprowadzono 3 akcje ochronnego szczepienia lisów wolno żyjących; w miesiącach kwiecień, wrzesień, październik .Szczepienia lisów zostały wykonane przy użyciu szczepionki doustnej zawierającej niejadliwy szczep wirusa wścieklizny w ampułce zatopionej w niewielkim pakiecie stanowiącym przynętę poprzez zrzut z samolotu.

15. Afrykański pomór świń – W roku 2024 kontynuowano działania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 5 kwietnia 2024 w sprawie wprowadzenia w 2024 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” a przede wszystkim działania wynikające z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 10 sierpnia 2021 w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (DZ. U. 2021 poz. 1485)

Od lutego 2022 powiat jędrzejowski znajduje się, w tzw. obszarze wolnym (strefie białej) czyli obszarze nie objętym ograniczeniami z powodu wystąpienia ASF u świń bądź dzików co skutkuje m. in. zmniejszeniem ilości kontroli bioasekuracji w gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną a przede wszystkim swobodą w przemieszczaniu zwierząt pomiędzy stadami jak i do rzeźni. Jednakże na terenie województwa świętokrzyskiego stwierdza się ogniska ASF u dzików, w związku z tym powiat opatowski, ostrowiecki, starachowicki objęte są tzw. strefami czerwonymi czyli obszarem objętym ograniczeniami II.

Głównymi założeniami Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie jest-

- redukcja populacji dzików prowadzona przez polowania, jak i odstrzał sanitarny,
- usuwanie potencjalnych źródeł wirusa ASF ze środowiska przyrodniczego,
- prowadzenie monitoringu aktywnego i pasywnego u dzików i świń,
- kontrola zachowania zasad bioasekuracji w gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną.

W ramach redukcji populacji dzika Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jędrzejowie wydał w roku 2024 cztery rozporządzenia

- Rozporządzenie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie Nr 1/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu jędrzejowskiego,
- Rozporządzenie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie Nr 2/2024 z dnia 1 kwietnia 2024 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu jędrzejowskiego,
- Rozporządzenie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie Nr 3/2024 z dnia 05 września 2024 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu jędrzejowskiego,
- Rozporządzenie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie nr 5/2024 zmieniające rozporządzenie nr 3/2024 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie z 05 września 2024r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu jędrzejowskiego

W ramach powyższych odstrzałów sanitarnych odstrzelono 307 dzików.

W ramach kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań bioasekuracji przeprowadzono w 2024r. 572 kontrole, w skutek czego wydano 73 decyzje administracyjne w przedmiocie usunięcia uchybień oraz wydano 2 decyzje administracyjne w przedmiocie zabicia lub uboju świń i zakazu ich utrzymywania. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały: brak/ nieprawidłowe maty dezynfekcyjne w wejściu do budynku w którym przebywały świny, brak zabezpieczenia budynków przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz domowych,

brak zabezpieczenia pasz przed dostępem zwierząt wolno żyjących, brak wdrożonego monitoringu zwalczania gryzoni. Ponadto stwierdzono niezgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt brak/ błędnie prowadzona księga rejestracji zwierząt, brak spisu świń nieterminowe zgłoszenia zdarzeń do biura powiatowego ARiMR.

W roku 2024 Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jędrzejowie organizował poszukiwania padłych dzików w ramach Procedury zorganizowanych przeszukiwań obszarów i zbierania zwłok dzików lub ich szczątków. Przeszukiwane były obszary leśne z częstotliwością 1 raz w miesiącu przy udziale pracowników Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Jędrzejowie oraz myśliwych z poszczególnych kół łowieckich mających obwody łowieckie na terenie powiatu jędrzejowskiego.

-W ramach monitoringu aktywnego/biernego przebadano w kierunku ASF 7 próbek pobranych od dzików padłych bądź pochodzących z wypadków komunikacyjnych.

W sposób ciągły realizowana była akcja informacyjna wśród podmiotów zajmujących się hodowlą świń, obrotem, ubojem i leczeniem w postaci pism informacyjnych, oraz kolportażu ulotek informacyjnych na temat objawów choroby, zapobiegania, obowiązku zgłoszenia, rozprzestrzeniania się jej, ochrony przed nią i skutków wystąpienia. Rozprowadzono z pomocą samorządów i organizacji związanych z rolnictwem kilka tysięcy sztuk ulotek dotyczących ASF

16. Salmonella drobiu- przeprowadzono badania w ramach realizacji krajowych programów zwalczania zakażeń Salmonellą w stadach hodowlanych, towarowych i rzeźnych drobiu. Łącznie programem objęto na terenie naszego powiatu:

1. Kurczęta brojlery 72 fermy (które przekazały do uboju 20 894 500 sztuk drobiu).W czterech stadach w pobranych próbach podeszwowych stwierdzono obecność Salmonella Enteritidis co skutowało przekazaniem do uboju sanitarnego 187 570 sztuk drobiu).
2. Indyki brojlery 3 fermy(które przekazały do uboju 65424sztuki drobiu do uboju). Nie stwierdzono wyników niezgodnych.

17. Nadzór nad zwalczaniem BSE (Gąbczasta- encefalopatia bydła) i SC (scrapie)- w roku 2024 zbadano 81 sztuk bydła w kierunku BSE, 5 owiec , 9 kóz w kierunku SC.

Inspekcja Weterynaryjna pełni nadzór nad zwalczaniem BSE /SC w ramach którego prowadzony jest monitoring BSE/SC. Na terenie powiatu jędrzejowskiego nie ma ubojni bydła, natomiast prowadzony jest monitoring BSE/SC sztuk padłych bydła, owiec, kóz. Zgodnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2013 w sprawie wprowadzenia programu zwalczania gąbczastej encefalopatii bydła na rok 2014 (Dz. U. 2013, poz.1724) od 1 stycznia 2014 r w grupie zwierząt poddanych normalnemu ubojowi do badań w kierunku BSE kwalifikuje wiek powyżej 96 miesięcy życia. Wiek, który kwalifikuje do w/w badań bydła z grup ryzyka pozostaje bez zmian, tj. powyżej 48 miesięcy życia sztuki padłe niezależnie od wieku w przypadku bydła podejrzanego o BSE.

W każdym przypadku uzyskano wynik ujemny. Utrzymywaliśmy współpracę z Powiatowymi Inspektoratami Weterynarii w Miechowie, Włoszczowej, w Radomsku w zakresie nadzoru nad utylizacją padłych zwierząt i badania bydła, owiec i kóz padłych w kierunku chorób prionowych.

Nadzór PIW Jędrzejów nad podmiotami wymienionymi w ustawie o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Na terenie powiatu jędrzejowskiego w roku 2024 następujące działalności znajdowały się pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie:

W zakresie materiału biologicznego:

Punkty unasieniania zwierząt (bydło, świnie) - 8 podmiotów

Punkty kopulacyjne (konie) - 7 podmiotów

Zakłady drobiu:

Fermy reprodukcyjne - 1 podmiot,

Wylęgarnie drobiu - 5 podmiotów,

Fermy drobiu rzeźnego - 108 podmiotów,

Zakłady akwakultury:

Zakłady produkcyjne akwakultury - 13 podmiotów

Zakłady chowu ryb do spożycia przez ludzi, łowiska typu „wpuść i złów” - 24 podmioty

Obrót zwierzętami:

Pośrednictwo w obrocie lub skup zwierząt - 12 podmiotów

Zarobkowy przewóz zwierząt 28 podmiotów

Gospodarstwa utrzymujących zwierzęta: konie - 145 stad, bydło - 1557 stad, świnie - 570 stad (stada pełne, puste, zawieszane) stad, owce - 20 stad, kozy - 48 stad, fermy futerkowe - 1 stado, gospodarstwa pasieczne - 367 pasiek.

Porównując dane za poprzednie lata należy stwierdzić, że utrzymuje się tendencja spadkowa, jeżeli chodzi o ilość gospodarstw utrzymujących poszczególne gatunki zwierząt na terenie powiatu jędrzejowskiego, w szczególności dotyczy to gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną.

Wystawy ekspozycja stała - 3 podmioty (mini-zoo, ekspozycja stała ptaków, wystawa królików).

Nadzór PIW Jędrzejów nad dobrostanem zwierząt w gospodarstwie

W 2024 roku Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła kontrole gospodarstw utrzymujących zwierzęta w zakresie spełniania dobrostanu utrzymywanych zwierząt. Ogółem przeprowadzono 143 kontrole we wszystkich nadzorowanych grupach zwierząt gospodarskich (kury niośki wolny wybieg, trzoda chlewna, cielęta, bydło, kury brojlery, kozy, kury hodowlane, futerkowe, owce, indyki). W pojedynczych przypadkach wydawane były decyzje administracyjne w przedmiocie usunięcia uchybień w zakresie zachowania zasad dobrostanu zwierząt.

Nadzór PIW Jędrzejów nad podmiotami produkującymi żywność produkty pochodzenia zwierzęcego.

Inspekcja Weterynaryjna wykonuje nadzór nad jakością zdrowotną środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w tym nad warunkami ich pozyskiwania, produkcji i przechowywania na podstawie ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawy o

produktach pochodzenia zwierzęcego oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W tym zakresie Inspekcja Weterynaryjna wykonuje na terenie powiatu jędrzejowskiego nadzór nad czynnymi zakładami:

- Ubojnia drobiu (mięso białe) – 2 zakłady w tym 1 zakład działalność zawieszona
- Ubojnia trzody chlewnej – 1 zakład
- Zakład Przetwórstwa Ryb - 1 zakład
- Zakład produkcji kebabu – 1 Zakład
- MLO (działalność marginalna, lokalna, ograniczona) – 9 zakładów
- Punkt Skupu Dzikizny – 1 zakład
- Chłodnia Składowa - 1 zakład
- Sprzedaż bezpośrednia – 33 podmioty
- Rolniczy Handel Detaliczny (RHD) – 64 podmioty (sprzedaż jaj konsumpcyjnych, miodu, serów, wędlin).

W ramach pełnionego nadzoru w roku 2024 r. przeprowadzono 176 protokolowanych kontroli planowanych i interwencyjnych w podmiotach na terenie powiatu jędrzejowskiego. W ich wyniku wydano zalecenia pokontrolne oraz 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości

W przypadkach, w których w czasie kontroli stwierdzono uchybienia wdrażano postępowanie administracyjne dyscyplinujące właściciela.

Właściciele zakładów odpowiadają za jakość zdrowotną produktów i są zobowiązani przepisami do wykonywania badań własnych produkowanych wyrobów oraz badań przechowalniczych na określenie deklarowanego terminu przydatności do spożycia i badania skuteczności mycia i dezynfekcji pomieszczeń produkcyjnych i urządzeń.

Przeprowadza się również badania urzędowe, które są weryfikacją badań właścicielskich nad procesami produkcji. W ramach nadzoru Inspekcja Weterynaryjna pobiera zgodnie z harmonogramem z nadzorowanych zakładów próbki do badań mikrobiologicznych. W roku 2024 pobrano 14 próbek żywności pochodzenia zwierzęcego (kiełbasy, wędzonki itp.) do badań urzędowych mikrobiologicznych w kierunku stwierdzenia obecności *Listeria monocytogenes*. W jednym przypadku stwierdzono obecność bakterii *Listeria monocytogenes*. Zakład wdrożył działania naprawcze w związku z otrzymaniem negatywnego wyniku badań laboratoryjnych.

W ramach krajowego programu badań kontrolnych substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i paszach” pobrano w 2024 r. 45 próbek (mleko krowie, jaja, miód, ryby, mocz, tkanki) do badań w kierunku GRUPA A – Substancje wykazujące działanie anaboliczne oraz substancje, których stosowanie u zwierząt jest niedozwolone ,GRUPA B – Produkty lecznicze, w tym substancje niedozwolone, które mogły być użyte do celów weterynaryjnych, zanieczyszczenia chemiczne oraz inne zanieczyszczenia. W przypadku uzyskania wyników niezgodnych z obowiązującymi kryteriami prowadzono postępowanie administracyjne zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Na terenie powiatu jędrzejowskiego działają następujące podmioty skupujące surowe mleko krowie: OSM Włoszczowa, Polmlek Oddział w Szczekocinach, Mleko Łazorko Stalowa Wola”, SM Mlekovita w Pilicy, Inter Milk Sp z.o.o. W roku 2024 na terenie powiatu jędrzejowskiego zlokalizowanych było 418 gospodarstw produkcji mleka, w których przeprowadzono 51 kontroli w zakresie higieny produkcji i przechowywania mleka surowego.

Nadzór PIW Jędrzejów nad podmiotami sektora paszowego

Nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie w roku 2024 w zakresie pasz objętych było:

-61 punktów dystrybucji pasz, materiałów paszowych w tym 3 punkty podlegające zatwierdzeniu i 58 punktów podlegających rejestracji,

- 22 podmiotów zajmujących się transportem materiałów paszowych, -
- 1 wytwórnia kredy paszowej, -
- 1 wytwórnia materiałów paszowych (młóto browarniane, drożdże browarniane,),
- 2 zakłady produkcji zanęt i przynęt wędkarskich,
- 5202 gospodarstw utrzymujących zwierzęta i produkujące pasze na własny użytek wpisane do rejestru PLW jako podmioty działające na rynku pasz.

W roku 2024 przeprowadzono łącznie 151 kontroli w zakresie spełniania wymagań określonych w rozporządzeniu (WE) Nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005r. ustanawiającego wymagania dotyczące higieny pasz. Zgodnie z art. 183/2005 w/w rozporządzenia wszystkie podmioty działające na rynku pasz, na wszystkich etapach, począwszy od produkcji pierwotnej pasz, aż do wprowadzenia paszy do obrotu włącznie tj. wytwórnie pasz, punkty obrotu środkami żywienia zwierząt oraz rolnicy produkujące pasze nieprzeznaczone do obrotu znajdują

W ramach kontroli bezpieczeństwa pasz zrealizowano Krajowy Planu Kontroli Urzędowej Pasz na rok 2024, podczas którego pobrano próbki pasz i wody w ilości 79. Próbkę paszową w ramach monitoringu pobierano z punktów dystrybucji pasz, wytwórni kredy paszowej a w szczególności z gospodarstw rolnych (fermy drobiu oraz trzody chlewnej). Badania przeprowadzano w akredytowanych laboratoriach tj. ZHW Warszawa , ZHW Kielce, ZHW Katowice, ZHW Wrocław, ZHW Białystok, ZHW Łódź, ZHW Olsztyn, ZHW Szczecin, PIW Puławy w następujących kierunkach PIW Puławy w następujących kierunkach -zawartość Zn w mieszankach paszowych , badanie zawartości białka ogólnego, tłuszczu surowego, skrobi, cukrów i szacowanie EM w mieszankach paszowych dla drobiu, niedozwolone elementy przetworzonego białka zwierzęcego w produktach z krwi, przetworzone białko zwierzęce (mączka mięsno-kostna), salmonella, podstawowe składniki pokarmowe, niedozwolone antybiotyki stymulatory wzrostu, obecność substancji przeciwbakteryjnych w wodzie dla brojlerów, kur reprodukcyjnych, indyków, trzody chlewnej, zawartość dioksyn, zawartość kokcydiostatyków jonoforowych- pasze docelowe- zawartość Cu, homogeniczność mieszanek paszowych , zawartość substancji przeciwbakteryjnych w paszach, zawartość substancji anabolicznych , zanieczyszczenia botaniczne , zawartość mikotoksyn -,zawartość arsenu, próbka zawartość PCB próbka, zawartość selenu. W Wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono niezgodności a w związku z czym nie stwierdzono stosowania w produkcji pasz substancji zabronionych.

Pasze z Ukrainy.

W roku 2024 na terenie powiatu jędrzejowskiego przeprowadzono 28 kontroli doraźnych w związku z przywozem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej materiałów paszowych pochodzących z terytorium Ukrainy (technicznych/paszowych). Zgodnie ze złożonymi deklaracjami żaden z kontrolowanych podmiotów nie nabył zbóż z Ukrainy.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jędrzejowie w przypadku przywozu pasz z Ukrainy każdorazowo jest informowany przez Granicznego Lekarza Weterynarii w Korczowej zgodnie z art. 47 ust.1 pkt.2 ustawy o paszach o urzędowej przesyłce pasz na teren powiatu jędrzejowskiego.

Zgodnie z w/ procedurą w 2024 roku na terenie powiatu jędrzejowskiego przeprowadzono 18 kontroli w podmiotach zajmujących się obrotem zbożami w związku z przywozem na teren Polski materiałów paszowych pochodzących z Ukrainy. Na teren powiatu jędrzejowskiego dostarczono 22 partie materiałów paszowych do 8 podmiotów objętych nadzorem PLW w Jędrzejowie. Odbiorcami materiałów paszowych był 1 punkt obrotu paszami oraz indywidualni właściciele ferm drobiu i trzody chlewnej. Materiały paszowe, które zostały sprowadzone z terenu Ukrainy to: śruta poekstrakcyjna sojowa, makuch słonecznikowy oraz olej sojowy.

Z dniem 16 września 2023 obowiązuje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 września 2023 w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych do których należą m.in. pszenica, kukurydza, makuchy, otręby, rzepak, nasiona słonecznika, mąka pszenna.

Nadzór PIW Jędrzejów nad podmiotami sektora utylizacyjnego

Na terenie powiatu jędrzejowskiego funkcjonują następujące podmioty sektora utylizacyjnego nadzorowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie;

- zakład techniczny- zakład przetwarzający uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (pierz) materiał kategorii 3- 1 podmiot
- ferma zwierząt futerkowych (norek) – 1 podmiot (działalność zawieszona),
- transport ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 1, 2, 3.- 4 podmioty
- podmiot produkujący zanęty i przynęty wędkarskich -hodowla dżdżownic kalifornijskich

W roku 2024 przeprowadzono łącznie 6 kontroli w zakresie spełniania wymagań określonych Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego).

Nadzór PIW Jędrzejów w ramach kontroli warunkowości i IRZ

W 2024 roku Inspekcja Weterynaryjna w Jędrzejowie wykonała 93 kontrole w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy (86 kontrole planowych i 9 kontrole sprawdzających). Podczas tych kontroli stwierdzono 20 nieprawidłowości, które głównie dotyczyły nieterminowych zgłoszeń zdarzeń: urodzenia, kupna, sprzedaży do BP ARiMR oraz niezgodności stanu liczbowego zwierząt. Stwierdzano również przypadki nieprawidłowości w oznakowaniu zwierząt. W związku z nieprawidłowościami wykazanymi podczas kontroli zostało wszczętych 9 postępowań administracyjnych, wydanych 9 decyzji administracyjnych a kontrolowani zostali ukarani mandataми karnymi lub pouczeni.

W 2024 roku Inspekcja Weterynaryjna w Jędrzejowie wykonała również kontrole warunkowości w dwóch obszarach:

- Obszar ZDR obejmujący zdrowie publiczne, zdrowie roślin i zdrowie zwierząt oraz zgłaszanie chorób- 23 kontrole,

- Obszar DBS obejmujący dobrostan zwierząt- 23 kontrole.
oraz 1 kontrole sprawdzającą.

Podczas powyższych kontroli stwierdzono uchybienia u dwóch producentów. Kontrole te powiązane są z płatnościami bezpośrednimi dla rolników i stwierdzenie podczas nich nieprawidłowości w w/w obszarach skutkuje naliczeniem sankcji przez ARiMR.

Przeprowadzono również w 2024r kontrole identyfikacji i rejestracji świń:

- planowe 54 kontrole
- po kontrolach bioasekuracji 166 kontroli.

Współpraca w innych jednostkami

W ramach porozumienia o współpracy pomiędzy Inspekcją Weterynaryjną oraz Inspekcją Sanitarną w roku 2024 r. przeprowadzano kontrole warunków sanitarno-higienicznych i warunków pracy personelu zatrudnionego w podmiotach nadzorowanych. Prócz tego w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności zwierzęcego pochodzenia podejmowano wspólne kontrole w zakresie wykrywania sprzedaży mięsa i wyrobów z mięsa pochodzących ze źródeł nie będących pod nadzorem inspekcji lub kontrole mające związek z zapobieganiem wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

Współpracowano również w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt stwarzających zagrożenie dla ludzi jako choroby odzwierzęce zgodnie z przepisami obowiązującymi obie inspekcje, przekazywano wzajemnie informacje służące zapobieganiu możliwości wystąpienia tych chorób w szczególności przypadki wykluczenia zakażenia wścieklizną ludzi poprzez kontakt ze zwierzętami podejrzanymi. Inspekcja Weterynaryjna współpracuje z Policją jak również z Inspekcją Transportu Drogowego w wyniku czego podejmowane były działania kontrolne związane z informacjami o działalności wbrew obowiązującym przepisom prawa w efekcie z których sprawy trafiały do prokuratury bądź kończyły się w sądzie, lub same czynności kontrolne odnosiły skutek profilaktyczny.

W ramach współpracy pomiędzy Inspekcją Weterynaryjną i Państwową Strażą Pożarną prowadzono działania związane z zabezpieczaniem zwierząt dziko żyjących podejrzanych o przenoszenie chorób.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Jędrzejowie wraz ze swoimi pracownikami , urzędowymi lekarzami weterynarii utrzymuje, przy współpracy z innymi instytucjami państwowymi oraz jednostkami samorządowymi, stan bezpieczeństwa weterynaryjnego powiatu jędrzejowskiego na bezpiecznym poziomie, natomiast zagrożenia wynikające z bieżących zdarzeń w szczególności zagrożenie afrykańskim pomorem świń (ASF) czy też wysoce zjadliwą grypą ptasią (HPAI), rzekomym pomorem drobiu są monitorowane i w przypadkach koniecznych wdrażane są działania zapobiegawcze.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Jędrzejowie
T. Cichoń
lek. wet. Teresa Cichoń